

Beslut

dnr V2017/205

2017-01-03

Universitetsbiblioteket
Jette Guldborg Petersen

Förvärvspolicy för Universitetsbiblioteket i Lund

Universitetsbiblioteket i Lund är ett forskningsbibliotek som är öppet för alla. Studenter, lärare och forskare är de primära målgrupperna. Universitetsbiblioteket och fakulteternas bibliotek utgör tillsammans ett nätverk, Lunds universitets bibliotek (LUB). De åtta fakultetsbiblioteken, Samhällsvetenskapliga, Humanistiska/Teologiska, Juridiska, Konstnärliga, Medicinska, Naturvetenskapliga samt det vid Ekonomihögskolan och Lunds Tekniska Högskola ingår i detta. Hit hör också Asienbiblioteket samt biblioteken vid Raoul Wallenberginstitutet och Internationella miljöinstitutet. Följande förvärvspolicy gäller för Universitetsbiblioteket i Lund. Övriga bibliotek i LUB formulerar alla sina egna förvärvspolicier.

Samlingarna av svenskt tryck vid Kungliga biblioteket i Stockholm och Universitetsbiblioteket i Lund ska i allt väsentligt spegla varandra. Kungliga biblioteket ansvarar för nationalexemplaret, Universitetsbiblioteket i Lund för reservexemplaret. Lagen om pliktexemplar av dokument (SFS 1993: 1392) styr uppbyggnaden av de svenska samlingarna. Enligt lagen ska Universitetsbiblioteket i Lund även tillgängliggöra mottagna pliktexemplar som får skickas som fjärrlån inom och utom landet samt lånas ut lokalt. Då lånehanteringen sliter på reservexemplaret och ökar risken att det förkommer, lagstodades 2012 att Universitetsbiblioteket i Lund, som enda pliktbibliotek, erhåller nya tryckningar av redan utgivna upplagor (SFS 2012:491).

Syftet med föreliggande policy är att formulera inriktning och synsätt för bibliotekets samlingsbyggnad samt att säkerställa att Universitetsbiblioteket i Lund samlar in tryckt material (monografier, tidskrifter, vardagstryck och dagstidningar) i enlighet med gällande pliktlagstiftning för att långsiktigt bevara och ge tillgång till den samlade svenska tryckproduktionen. Vidare ska policyn vara ett ramverk för skötsel och utveckling av bibliotekets totala bestånd, för kulturarvets långsiktiga bevarande samt för ett effektivt utnyttjande av anslagen.

Förvärvspolicyn fastställdes av universitetsbibliotekarien den 2017-01-03 (dnr V 2017/205).

Förvärvskategorier

Till stöd för grundutbildning, forskning och forskarutbildning inom universitetets samtliga discipliner ska Universitetsbiblioteket i Lund förvärva såväl tryckt litteratur och elektroniska resurser som handskrifter, kartor och bilder.

Monografier

Universitetsbiblioteket i Lund förvärvar svenska tryckta monografier främst via de lagstadgade pliktleveranserna. Verksamhetsområde Förvärv ansvarar också för det praktiska förvärvet och har kontakter med nationella och internationella leverantörer. Utländska tryckta monografier förvärvas i liten omfattning och företrädesvis till den allmänna referensavdelningen (handböcker, årsböcker mm). Svenska och utländska monografier förvärvas i första hand för att ersätta förkomna exemplar och som tjänsteexemplar. Universitetets ramavtal gällande inköp av tryckta monografier följs.

Databaser och e-bokspaket

Universitetsbiblioteket i Lund har inom LUB-nätverket ansvar för inköp och licenshantering av databaser, e-tidskrifter och e-böcker och för administration av de digitala resurserna. Innehållet i förvärvet bestäms av de enskilda fakulteterna och omfattas därmed av de förvärvspolicyer som finns på respektive fakultet. E-resurserna är sökbara via en skräddarsydd discoverytjänst. Många av resurserna kan även sökas i t.ex. LIBRIS. Generellt föredras köp framför prenumerationer när det gäller e-böcker, men inte när det gäller databaser eller tidskrifter, vilka istället uppdateras kontinuerligt med nytt innehåll. Om möjligt väljer man att köpa direkt från förlag, där e-böcker är DRM-fria, d.v.s. utan tekniska restriktioner, hinder för utskrift och kopiering.

Tidskrifter

Merparten av de tidskrifter som biblioteket aktivt förvärvar (d.v.s. de som inte levereras med pliktleveranserna) är elektroniska utgåvor, oftast delar av stora paket. Gällande ramavtal för inköp av tidskrifter följs.

Referenslitteratur

Universitetsbiblioteket i Lund förvärvar handböcker, uppslagsverk och annan referenslitteratur såväl i tryckt som i digital form. Grundpolicyn för förvärv till referensbiblioteket är att det ska stödja användningen av de historiska samlingarna och det svenska materialet.

Avhandlingar och examensarbeten

Avhandlingar utgivna vid Lunds universitet ska införlivas i bibliotekets fysiska samling och merparten publiceras elektroniskt i Lunds universitets digitala repositorium. Tryckta examensarbeten förvärvas inte aktivt. Den elektroniska versionen läggs i Lunds universitets digitala repositorium.

Handskrifter och specialsamlingar

Universitetsbiblioteket i Lund förvärvar sedan tidigt 1700-tal handskrifter och arkiv främst från forskare vid Lunds universitet och efter kulturellt verksamma personer i södra Sverige samt material av källvärde för sydsvensk historisk forskning och forskning i samlingarna. Med södra Sverige avses Skåne, Halland, Blekinge och Småland.

Förvärvsätt

Pliktleveranser

Genom lagstiftningen om pliktexemplar av dokument erhåller Universitetsbiblioteket i Lund ett exemplar av allt svenskt tryck. Dubbletter av akademisk litteratur erbjuds fakultetsbiblioteken.

Antikvariska köp

Antikvariska förvärv förekommer om det finns speciella skäl, till exempel luckor i samlingarna.

Donationer

Universitetsbiblioteket i Lund tar emot donationer endast i begränsad omfattning. Gåvor av utländskt tryckt material tas främst emot i den mån det kompletterar Universitetsbibliotekets samlingar, har historiskt värde eller är av tvärvetenskaplig karaktär. Gåvor av svenskt material tas emot om det saknas i eller kompletterar redan existerande samlingar, kan tänkas få frekvent användning eller om Universitetsbibliotekets exemplar är i dåligt skick. På bibliotekets webbplats finns en lista över förkommet och saknat material.

Leverantörer och avtal

Lunds universitet följer gällande avtal med särskilda leverantörer av såväl tryckta böcker och tidskrifter som elektroniska media.

Användarstyrt förvärv

Universitetsbiblioteket i Lund följer för LUB-nätverkets räkning utvecklingen av modeller för användarstyrt förvärv av e-böcker, till exempel PDA (Patron-driven acquisition) och EBS (Evidence-based selection), som erbjuds av förlag och leverantörer.